

ÖN DÜZEN VE BALANS AYARCISI

TANIM

Her türlü motorlu araçların ön düzenlerini, ön tekerlek açısı ve mesafelerini, askı donanımlarını şasi hatalarını ölçen, ayarlayan, tekerlek kusurlarını yorumlayan ve tekerlek dengesini (balans) yapan kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Ön düzende bozukluğun yerini saptar, bu amaçla çeşitli testler yapar, şikâyetleri yorumlar,
- Bakım, kontrol, ayar, tamir iş ve işlemleriyle ilgili aygıt, tezgâh ve makineleri çalıştırır, uygun şartlarda kullanır,
- El aletleriyle markalama, eğeleme, kesme, soğuk şekillendirme, delme, dış açma, saplama, sökme iş ve işlemlerini yapar,
- Araçların tekerleklerini söküp takar,
- Ön askı donanımlarında yağlama ve genel bakım yapar,
- Ön düzen sistemini arabanın özelliklerine göre ayarlar,
- Tekerlek arızasını gidererek, dengesini (balans) ayarlar,
- Far ampullerini kontrol ederek far ayarlarını yapar,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Çeşitli anahtar takımları,
- Çeşitli el takımları,
- Özel takım ve anahtarlar,
- Ön düzen ayar tezgâhı,
- Tekerlek balans tezgâhı,
- Teo-in, Teo-out (tekerlek kapanıklığı, açıklığı, rot ayarı) ölçme aleti,
- Kaldırma aracı (kriko),
- Kaldırma aracı (lift),
- Civata, somun, conta, pim, saplama gibi birleştirme elemanları.

ÖN DÜZEN VE BALANS AYARCISI

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

- Ön düzen ve balans ayarcısı olmak isteyenlerin;
- Makine parçaları arasındaki ilişkiyi algılayabilen,
 - Alet ve makinelerle çalışmaktan hoşlanan,
- kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Ön düzen ve balans ayarcıları tamir atölyelerinde, motorlu taşıt yapan fabrikalarda görev yaparlar. Çalışma ortamı kirli ve yağlı olabilir. Çalışırken eğilme, diz çökme gibi pozisyonlar gerekebilir. Ön düzen ve balans ayarcıları daha çok makine ve aletlerle ilgilidirler. Müşteri ve diğer çalışanlarla da iletişim kurmaları gerekebilir. İş, pazar dışında haftanın her günü, tam zamanlı olarak yürütülür.

ÖN DÜZEN VE BALANS AYARCISI

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi yeterli müracaat olması durumunda tüm mesleki eğitim merkezlerinin “Motorlu Araçlar Teknolojisi” alanı “Ön Düzen Ayarcılığı ve Lastikçilik” dalında kalfalık ve ustalık eğitimleri verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Çıraklık eğitimine başlayabilmek için;

- En az ortaokul mezunu olup zorunlu eğitim çağında olanlar eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir.
- Kayıt yaptıracak öğrencilerin sağlık durumlarının ilgili mesleğin öğrenimine elverişli olması gerekir. Bu durum, programın özelliğine göre gerektiğinde, sağlık/sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir.
- 14 yaşını doldurmuş olmak,
- Eğitim görmek istediği meslekte bir işyeri bulmak ve işvereni ile çıraklık sözleşmesi imzalamak gerekmektedir.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğinin eğitim süresi ilköğretimden sonra 4 yıldır. Eğitimin 3 yılı kalfalık, 1 yılı ustalık eğitimidir.

Mesleğin seçimi 9. sınıfta yapılır. Ortak genel kültür dersleri ve meslek dersleri her sınıf seviyesinde verilmektedir.

Eğitim haftada 1 gün mesleki eğitim merkezlerinde, 4 gün çıraklık sözleşmesi yapılan işyerlerinde verilmektedir.

Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamında ders programı genel bilgi dersleri ile meslek bilgisi derslerinden oluşmaktadır.

Teorik olarak verilen bilgilerin yanında, işyerinde de usta öğreticinin gözetimi altında pratik çalışması yapılmaktadır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitiminin 11. sınıfını başarı ile tamamlayanlara kalfalık belgesi, 12. sınıfı başarı ile tamamlayanlara ise ustalık belgesi verilir. Fark derslerini tamamladıkları takdirde meslek lisesi diploması ve mesleğiyle ilgili işyeri açma belgesi alırlar.

ÖN DÜZEN VE BALANS AYARCISI

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Ülkemizde otomotiv sektörünün gelişimine paralel olarak mesleğinde iyi yetişmiş elemanlar, taşıt üreten fabrikalarda, araç bakım ve tamir servislerinde çalışırlar. Pratik eğitim gördükleri işyerlerinde istihdam edilebilmektedir. Usta unvanını alan kişiler, kendi adına işyeri açabilmektedir.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30’undan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12’nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde 50’sinden aşağı olmamak üzere ücret ödenir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Çalışanların asgari ücretten başlayan kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişiklik göstermektedir.

ÖN DÜZEN VE BALANS AYARCISI

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mesleki Eğitim Merkezinden diploma alarak mezun olanlara, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Çeşitli eğitim ve kurslara katılarak mesleki bilgi ve beceriler artırılabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Bağımsız işyeri açabilirler.

BENZER MESLEKLER

- Oto Motor Tamircisi
- Oto Lastik Tamircisi

ÖN DÜZEN VE BALANS AYARCISI

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- 3308 Sayılı Kanun,
- MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği
- Bursa Beşevler Küçük Sanayi Sitesi Mesleki Eğitim Merkezi Müdürlüğü,
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Çıraklık ve Kalfalık Eğitim Programı (Ön Düzen ve Balans Ayarcılığı) Milli Eğitim Basımevi-Ankara/1983,
- Çıraklık ve Yaygın Eğitim Faaliyetleri” MEB Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, 2005-2006 Eğitim Öğretim yılından itibaren kademeli olarak uygulanacak yeterliğe dayalı modüler öğretim programı
- Metal Sanayii İş Gruplandırma Sistemi, (MESS) Türk Metal Sanayicileri Sendikası Yayınları,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) Üyesi Kuruluşlar.

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/> ,
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.